

Bolest je subjektivním pocitem a bývá součástí mnoha zdravotních obtíží. Bolest můžeme ovlivnit farmakologicky nebo nefarmakologicky, přičemž jednou z nefarmakologických intervencí je intervence zdravotních klaunů (ZK). Návštěvy ZK pomáhají pacientům mimo jiné snižovat i vnímanou bolest. Cílem výzkumu bylo zjistit, zda ZK ovlivňuje vnímání bolesti u dětského pacienta na jednotce intenzivní péče (JIP) a zda ovlivňují demografické údaje (věk a pohlaví) intervenci ZK.

Inkluzivní kritéria

- Dětský pacient hospitalizovaný na JIP
- Minimální věk 2 roky, maximálně 18 let
- Dítě s akutní bolestí
- Návštěva zdravotního klauna

Metodologie výzkumu

- Prospektivní observační neintervenční studie
- Záznamový arch vlastní konstrukce obsahující 7 položek (věk, pohlaví, den hospitalizace, diagnóza, OP zákrok, pooperační den, VAS před, v průběhu a 2 hod. po návštěvě ZK)
- Pro sledování bolesti před, během a 2 hodiny po intervenci ZK, použita standardizovaná vizuální analogová škála (VAS)
- Data od 8 poskytovatelů zdravotních služeb
- Sesbíraná data byla statisticky vyhodnocena dle Breusch-Godfrey testu, White testu a Overall Multicollinearity Diagnostics Measures s hladinou významnosti 95 %

Výsledky výzkumu

Celkově bylo provedeno 193 pozorování, finálně bylo pro statistické účely použito 168 pozorování. Z celkového počtu 168 pozorování, bylo 82 chlapců (48,8 %) a 86 dívek (51,2 %).

Výzkumem bylo potvrzeno, že intervence ZK má pozitivní vliv na vnímání bolesti dětských pacientů na JIP, a to průměrně o jeden stupeň na VAS. Dalším podnětným zjištěním byla skutečnost, že čím vyšší byla hodnota stanovena na VAS před intervencí ZK, tím lépe reagovaly děti na přítomnost ZK, v několika případech byla hodnocena bolest na VAS snížena až o 5 bodů na stupnici. Vztah demografických údajů (věk, pohlaví) nebyl potvrzen, ovšem po analýze dat lze jednoznačně říci, že 75,6 % dětí uvádělo snížení bolesti po intervenci ZK.

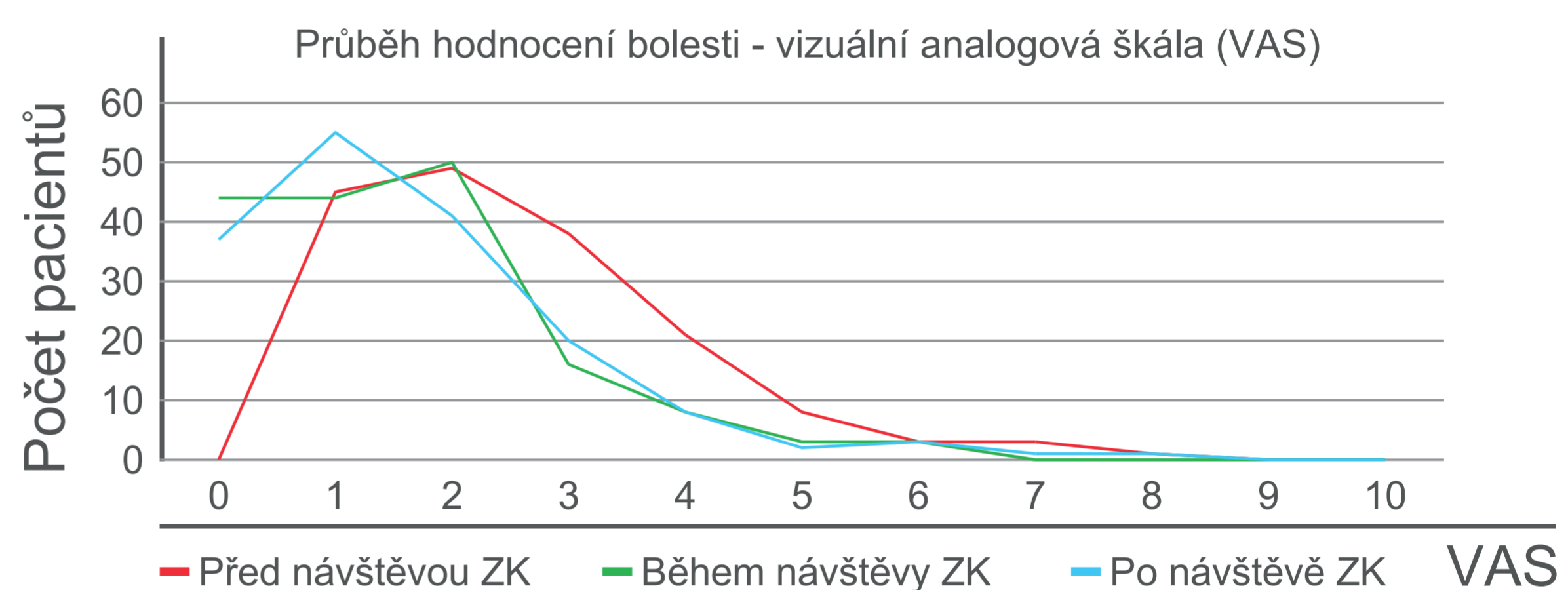
Diskuze

Výzkum koreluje se studií od Markova et al. (2021), která potvrdila pozitivní vliv při doprovodu dítěte na operační sál pomocí ZK. Přínos odpoutání pozornosti u dětí potvrzuje také studie od Susam et al. (2018), kdy za využití "Buzzy" systému došlo u dětských pacientů ke snížení bolesti.

Role zdravotního klauna v managementu bolesti v intenzivní péči

Mgr. Pavla Bukvová
Mgr. Edita Pešáková, DiS.

Ústav zdravotnických věd,
Lékařská fakulta, Masarykova univerzita



Dívky	86 (51,2 %)	Chlapci	82 (48,8 %)	Celkem	168 (100 %)
-------	-------------	---------	-------------	--------	-------------



Bukvová P. Zdravotní klaun v intenzivní péči [online]. Brno, 2023 [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/poh4x/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Lékařská fakulta. Vedoucí práce Edita Pešáková.

Markova G, Houdek L, Kocabova Z. To the Operating Room! Positive Effects of a Healthcare Clown Intervention on Children Undergoing Surgery. *Front Public Health*. 2021;9:653884. Published 2021 Apr 20. doi:10.3389/fpubh.2021.653884

Susam V, Friedel M, Basile P, Ferri P, Bonetti L. Efficacy of the Buzzy System for pain relief during venipuncture in children: a randomized controlled trial. *Acta Biomed*. 2018;89(6-S):6-16. Published 2018 Jul 18. doi:10.23750/abm.v89i6-S7378.

Fotodokumentace pro média | Zdravotní klaun. Zdravotní klaun [online]. Copyright © 2023 [cit. 02.03.2023]. Dostupné z: <https://www.zdravotniklaun.cz/o-nas/pro-media>